

Nejpilnější úředník říše

S historikem Milanem Hlavačkou o rakouském císaři a českém králi Františku Josefovi I., od jehož smrti uplyne 100 let.

PÁTEČNÍ ROZHOVOR

str. 12–13

Investice na útěku

České podílové fondy se stahují z amerického trhu. Vyhnání je Trumpův příznak.

TÉMA

str. 4

➔ CZK/EUR • 27,020 / 0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,426 / -0,070 Kč ➔ PX • 909,66 / +0,75 % ➔ EUROSTOXX 50 • 2975,09 / -0,17 % ➔ ZLATO • 1301,00 \$ / -0,22 %

KOMENTÁŘ: HORÁČEK JAKO ANTIZEMAN / str. 11

Krátce

Horáčka čeká vysilující kampaň

První vážný kandidát, který bude za rok usilovat o funkci prezidenta, je textař, producent a bývalý majitel sázkové kanceláře Fortuna Michal Horáček. Ten se vymezuje hlavně proti Miloši Zemanovi a tvrdí, že nechce žádné sponzory. **str. 3**

Soud zrušil pokutu pro řidiče Uberu

Městský soud v Praze zrušil pokutu 15 tisíc korun a zákaz řízení pro řidiče alternativní taxislužby Uber, kterého pražský magistrát pokutoval při poskytování přepravy prostřednictvím služby UberPop. **str. 4**

Jurečka navrhuje vyrábět Budvar i mimo Budějovice

Ministerstvo zemědělství hodlá zvýšit kapacity českobudějovického pivovaru Budvar a rozšíření jeho výrobního portfolia. Uvažuje proto, že by se výroba mohla rozšířit i za hranice rodných Českých Budějovic. **str. 6**

twitter.com/e15news

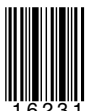
THE STUDENT TIMES:

V posledních měsících se náš premiér chová jako chameleon. Který ze Slávků Sobotků bude vládnout dál?

Nové Mariánské Lázně

Realitní skupina **Cimex miliardáře Petra Lukeše** postaví v Mariánských Lázních druhé městské centrum. V místě dnešní ulice Ruské a přilehlého anglického parku vzniknou nové hotely, obchody, kanceláře i byty. Investice v hodnotě **několika miliard korun** bude jednou z největších developerských akcí mimo Prahu. **BYZNYS / str. 6**

9 771803 454307 16231

Zápisník
Adély Čabanové

Věřte nevěřte

Lidé jsou podle průzkumu nespokojení s výsledkem krajských voleb. A to víc než jindy. Největší nespokojenost je mezi těmi, kteří sami k volbám nešli z důvodu celkového znechucení politikou. Chce se říct, dobře jim tak. Jenže vzhledem k tomu, po jak prudké skluzavce u nás klesá politická kultura, musí člověk mít trochu pochopení.

Kdo tyhle lidi, kteří už nikomu nevěří, přivede k zájmu o věci veřejné a do volebních místností? Někdejší hráč a bývalý spolumajitel Fortuny Michal Horáček tu ambici má. Ostentativně slušnický styl jeho kandidatury může být v tomto smyslu užitečný (pokud jej tedy dál udrží). Přinejmenším bude normální se všech dalších případných kandidátů ptát na jejich majetková přiznání, sponzory, složky u StB a na lékařské zprávy.

Ono to s tou nedůvěrou koneckonců taky není všude tak zlé. V posledních dnech se stali hejtmany sociální demokraté Jiří Zimola a Jiří Běhounek. Oba ponese hejtmanský řetěz potřeby. Oba získali nejen vítězství od voličů ve volbách, ale při jednání zastupitelstva kromě koaličních i několik opozičních hlasů. A tak se zase potvrzuje, že chyba není ve voličích. Lidé umějí věřit politikům, kteří mají výsledky.

Někdo ze Zlínského kraje by ještě mohl zkoušet nějak vysvětlit tu jejich krajovou zájmu-vůstku. Tedy úspěch dalšího Jiřího s dlouhou politickou historií. Co na tom Čunkovi je?

Protagonisté dne

Michal HORÁČEK

KANDIDÁT NA PREZIDENTA

Textař a bývalý majitel sázkové kanceláře potvrdil svou účast v boji o prezidentskou funkci. Sází přitom na transparentní a slušnou kampaň.

str. 3

Miroslav KOSNAR

ŠÉF CIMEX GROUP

Skupina se pouští do jednoho z největších developerských projektů mimo Prahu. V Mariánských Lázních postaví druhé centrum.

str. 6

Didier HAUGUEL

ČLEN VEDENÍ SOCIÉTÉ GÉNÉRALE

Oblast pronájmu vozového parku velkým firmám je pro Société Générale z hlediska výnosů velmi lukrativní.

str. 8

JIHOČEŠI MAJÍ HEJTMANA

Foto: dtk

VĚTŠINOU HLASŮ byl na včerejším zasedání jihočeských zastupitelů zvolen hejtmánem Jiří Zimola (ČSSD). Zahajuje tak své třetí období ve funkci. Kraj povede koalice sociálních demokratů, ANO a hnutí Jihočeši 2012.

Čínská velvyslankyně zrušení návštěvy nevysvětlila

■ Aféra, kterou vyvolala politická omluva čtyř nejvyšších českých ústavních činitelů Číně, košatí. Zahraniční politikou země by se podle pravice měl zabývat parlament. Strategický partner pro změnu není schopen tuzemským diplomátům vysvětlit, proč byla zrušena návštěva ministra zemědělství Mariana Jurečky (KDU-ČSL) v Číně.

Jana Havligerová

Čínská velvyslankyně Ma Kche-čching, která byla povolána do Černínského paláce, nebyla schopná uvést důvody zrušení Jurečkovy cesty. Náměstek ministra zahraničí Martin Tlapa, který s ní jednal, se domnívá, že ambasádka je zřejmě ani sama nezná. Bude se hledat nový termín ministerské návštěvy, její časový horizont ale jasný není.

Lidovecký politik otevřeně podporoval kolegu, ministra kultury

Daniela Hermana, který se nedávno setkal s dalajlamou. A zrušení návštěvy ČLR, kde se měl Jurečka setkat se svým rezortním protějškem, dávají čeští politici do souvislosti právě s touto podporou. Setkání státníků s dalajlamou Peking pravidelně kritizuje.

Znepokojení nad počínáním Pekingu vyjádřili ministr zahraničí Lubomír Zaorálek i premiér Bohuslav Sobotka (oba ČSSD). „Budeme se snažit, aby i Čína respektovala strategické partnerství“, konstatoval předseda vlády před včerejším odletem do Rigy. Na víkendovém setkání Číny se zeměmi střední a východní Evropy má mimo jiné separátně jednat i s čínským premiérem Li Kche-čchiangem.

Pravicová opozice na čínskou aféru ostře reaguje, ODS a TOP

09 včera požádaly šéfa dolní komory parlamentu Jana Hamáčka (ČSSD) o svolání hned dvou mimořádných schůzí sněmovny. Právě na té první by měl premiér poslancům objasnit priority kabinetu v zahraniční politice.

„Prohlášení čtyř ústavních činitelů je jenom vršek ledovce, zahraniční politika České republiky ztratila cíl i hodnoty“, prohlásil předseda ODS Petr Fiala s tím, že vláda se debatě o zahraničněpolitických otázkách opakovaně brání. Proto Fiala považuje za pravděpodobné, že vládní většina program avizované mimořádné schůze neschválí. V případě neschválení programu na ní budou moci promluvit jen poslanci s přednostním právem hovořit. Hamáček schůzi svolal na 11. listopad.

Témata mimořádné schůze

Druhá mimořádná schůze sněmovny by podle ODS a TOP 09 měla být věnována jednak návrhu poslanců TOP 09 na dvouletý odklad startu EET a také dostavbě dálnice D8. „Chceme slyšet, jaké budou skutečné náklady v případě dostavby dálnice na Ústí nad Labem a kdo je zodpovědný za problémy, které stavbu provázejí“, uvedl šéf TOP 09 Miroslav Kalousek.

Horáčka čeká vysilující kampaň, hlásí se k Havlovi

■ První vážný kandidát, který bude za rok usilovat o funkci prezidenta, nechce žádné sponzory. Vymezuje se hlavně proti Miloši Zemanovi.

Pavel Otto

Dlouhých patnáct měsíců čeká textaře, producenta a bývalého majitele sázkové kanceláře Fortuna Michala Horáčka, než svede konečný zápas o Pražský hrad. Podle očekávání oficiálně potvrdil, že se bude v přímé volbě o úřad prezidenta ucházet. Z jeho slov a prohlášení na oficiálním webu je patrné, že se

Foto: ČTK

hlásí k odkazu Václava Havla. „Moc bych si přál, aby se země úsměšků proměnila v zemi úsměvů. Mstivost je to, co musíme z veřejného prostoru odstranit,“ prohlásil Horáček. Kampaň bude podle něj „radikálně přímá, radikálně

transparentní“. Horáček předloží lustrační osvědčení, výpis o studiu na vysoké škole, majetkové přiznání či zprávu o zdravotním stavu a nenechá se zastupovat reklamní agenturou. Chce být nadstranickým kandidátem a náklady na kampaň nést sám s manželkou bez příspěvků politických subjektů, firem nebo občanů. Už kvůli tomu zřídil speciální transparentní účet. Do kampaně může vložit tak jako jeho soupeři 50 milionů korun, z toho 40 milionů v prvním kole.

„Věřím, že službu ve funkci prezidenta lze vykonávat slušněji, kompetentněji a k lidem všech názorů vstřícněji než doposud. Věřím v to, že každý z nás potřebuje respekt

od ostatních členů naší společnosti, ale především od hlavy státu,“ uvedl Horáček.

I když současného prezidenta Miloše Zemana nejmenuje, je jasné na koho naráží. Horáček přitom zpočátku ujišťoval, že proti Zemanovi nepůjde. Minulý víkend však vystoupil jako organizátor a konferenciér protizemanovského shromáždění na Staroměstském náměstí u příležitosti 28. října.

Zda Horáček vyzve stávajícího prezidenta, se zatím neví. Zeman se chce ke svému možnému pokusu o druhé funkční období vyjádřit až příští rok v březnu. „Když chcete léčit nenávisť, musíte se jí vystavit,“ nevyklučuje Horáček střet se Zemanem. **NÁZORY str. 11**

Krátce

ČNB bude pokračovat v intervencích

Bankovní rada České národní banky bude pokračovat v režimu devizových intervencí s cílem udržet kurz koruny poblíž hodnoty 27 korun za euro. Zároveň rada nechala úrokové sazby na minimech.

Štěch nemá podporu senátorů

Senátorské kluby KDU-ČSL a Starostů nepodpoří znovuzvolení Milana Štěcha (ČSSD) předsedou Senátu. Důvodem je prohlášení ústavních činitelů o respektu k Číně, které podepsal. Zároveň ale uznali právo sociální demokracie nominovat svého kandidáta na šéfa horní komory.

Severočeši stáhli stížnost k volbám

Hnutí Severočeši.cz po změně vedení vzalo zpět stížnost zpochybňující zvolení Aleny Dernerové v mosteckém senátním obvodu. Nejvyšší správní soud si však vyžádal písemné dokumenty, které doloží, že má oprávnění dát pokyn ke stažení stížnosti.

Kalousek chce blok pravicových stran

Předseda TOP 09 Miroslav Kalousek vyzval k vytvoření bloku „stran od středu napravo“, který by ve volbách mohl porazit hnutí ANO. /čtk/

Reforma financování škol má velké šance

Adéla Čabanová

Ve třídách českých škol bude méně dětí. Školy už totiž nebudou nuceny přijímat do třídy co nejvíc dětí, aby dosáhly na co nejvyšší dotace. Vládní reforma financování mateřských, základních a středních škol prochází zatím hladce sněmovnou, na odborném výboru nenašla zarytého kritika. „Směřujeme ke snížení počtu dětí ve třídě,“ potvrdila

ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD).

Stávající systém je nevýhodný pro malé školy a školy se zkušenými učiteli, naopak zvýhodňuje školy s velkým počtem žáků ve třídách. Dnešní financování „na žáka“ má podle reformy nahradit systém, který zohledňuje kvalifikaci učitele a počet odučených hodin.

Někteří poslanci mají pochybnosti o detailech chystaných vyhlášek. Zá-

měřem je, aby plně platby mohly dostávat i školy, které mají poměrně málo žáků. Tak, aby například nezanikly základní školy v menších obcích. Mluví se o hranici průměrně 17 nebo 15 žáků ve třídě.

„Chci do budoucna zachovat co nejhustší síť škol na prvním stupni. Obce pálí problém udržet alespoň první stupeň nebo malotřídní školu,“ uvedla Valachová s tím, že do konce roku chce

mít hotovou analýzu sítě škol. Z té by mělo vyplynout, jestli jsou ohroženy i druhé stupně základních škol. Nový systém by měl platit od září 2018.

Podle informací z regionů, které na školském výboru tlumočil poslanec ČSSD Petr Kořenek, je už nyní v Česku bezmála pět stovek škol, které mají menší průměrný počet žáků ve třídě než 17. Dalším to v příštích letech hrozí.

260575/85

INZERCE

TO JE ONA!

MODERNIZOVANÁ ŠKODA OCTAVIA

Právě v prodeji

Soud zrušil pokutu pro řidiče Uberu

■ V boji magistrátu a přepravní služby padl první rozsudek. Řidič Uberu nejednal nezákonně.

Městský soud v Praze zrušil pokutu 15 tisíc korun a zákaz řízení pro řidiče alternativní taxislužby Uber, kterého pražský magistrát pokutoval při poskytování přepravy prostřednictvím služby UberPop. Sama společnost Uber službu UberPop inzeruje jako placenou spoluprázi, magistrát a zástupci taxikářů ji naopak považují za formu taxislužby.

„Využívání této aplikace bylo v rozhodné době povoleno, žalobce (řidič Uberu) nemohl předem rozpoznat, že jeho jednání by mohlo být považováno za nezákonné, neboť využívání mobilní aplikace Uber nebylo zapovězeno žádným právním předpisem,“ uvedla v odůvodnění rozsudku soudkyně Jana Jurečková.

S tímto výkladem ale magistrát nesouhlasí a podá proti němu kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu

soudu, řekl tiskový mluvčí magistrátu Vít Hofman. Podle něj jde o první rozsudek ve sporu mezi magistrátem a kontrolovanými šoféry využívajícími služby UberPop. V předchozích případech byly podle mluvčího uloženy pokuty uhrazeny.

Zástupcům taxislužeb vadí, že vozy zapojené do služby UberPop provozují podle firem klasické taxislužby, ale nesplňují technické předpoklady, jsou bez požadovaného vybavení, označení nebo předepsaného pojištění. Podle jejich právních analýz je přeprava osob, při níž nejsou plněny podmínky stanovené zákonem a která je provedena řidiči bez příslušného oprávnění řidiče taxislužby za úplaty na základě aplikace UberPop, v rozporu s několika platnými českými právními předpisy.

Naopak firma tvrdí, že šoféři zprostředkovávajíci spoluprázi ji jako v přípa-

dě taxislužby nenabízejí každému, ale pouze úzké skupině, která je vymezena používáním mobilní aplikace. „Rozhodnutí považujeme za důležité nezávislé stanovisko v kontextu pokračující veřejné debaty o tom, jaké

postavení mají nová technologická řešení v současném právním rámci,“ uvedla Ilona Grzywinská, ředitelka komunikace společnosti pro střední a východní

Evropu.

V Praze jezdí téměř 5000 vozidel taxi. Uber má v Praze více než 1000 aktivních partnerských řidičů, kteří zrealizovali alespoň jednu jízdu za posledních 90 dní. Aplikace je volně ke stažení na jakýkoli chytrý mobilní telefon. Zákazníci se z ní dozvědí jméno řidiče, naleznou jeho fotografii, detaily o vozidle, jeho registrační značku a rovněž se dozvědí, kde momentálně stojí. /čtk/

„Využívání této aplikace bylo v rozhodné době povoleno,“ uvedla soudkyně Jana Jurečková.

GLASS V ARŠE

Foto profilmedia

SLAVNÝ AMERICKÝ SKLADATEL a muzikant Philip Glass vystoupí 9. listopadu v Divadle Archa. Pro Archu vytvořil speciální program, ve kterém zahraje kromě etud také další skladby pro piano včetně Metamorphosis, skladby inspirované pražským rodákem Franzem Kafkou. Připomene také svou spolupráci s básníkem Allenem Ginsbergem.

Praha bude utrácet více

Hlavní město by mělo v příštím roce hospodařit s výdaji 62,2 miliardy korun, což je o asi 3,5 miliardy víc než schválený rozpočet na letošní rok. Vyplývá to z důvodové zprávy materiálu, který by měli projednat pražští radní.

Příjmy by měly být 47,2 miliardy korun. Investice budou necelých 13 miliard korun. Praha letos hospodaří s příjmy asi 43,6 miliardy a s výdaji

58,7 miliardy korun. Rozdíl město dorovná ze státních příspěvků.

Návrh rozpočtu by měli pražští radní schvalovat na svém úterním zasedání. V rozpočtu počítá město s investicemi ve výši 12,9 miliardy korun. V letošním rozpočtu to bylo asi 12,7 miliardy. Návrh rozpočtu musí kromě radních schválit ještě magistrátní finanční výbor a následně pražští zastupitelé. /čtk/

261444/56

INZERCE

**MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
STAND-UP KOMEDIE**
3. - 12. LISTOPAD 2016

WWW.PRAHAHACOMEDY.COM

VSTUPENKY na WWW.TICKETPRO.CZ a WWW.GOOOUT.CZ

Krátce

Pražské ANO chce změnit systém parkovacích zón

Podle zastupitelů pražského ANO je nynější fungování zón problematické a nespravedlivé, a proto chce současný systém parkovacích zón změnit. Na město kvůli zavedení zón podalo několik desítek obyvatel hromadnou žalobu. Proti zónám protestuje také Středočeský kraj.

Město koupí rybníky v Dubči

Tři pozemky se dvěma rybníky v Dubči, které jsou součástí přírodní památky Lítožnice, se rozhodli vykoupiť pražští radní. Za pozemky zaplatí zhruba 8,2 milionu korun. Rybníky mají sloužit nejen ptactvu a dalším živočichům, ale také být součástí protipovodňové ochrany. /čtk/

Hrozba Trumpova vítězství krotí investice českých fondů v zámoří

■ S blížícím se termínem amerických prezidentských voleb začínají být finanční trhy stále citlivější na jejich výsledek.

Rostoucí šance Donalda Trumpa stát se příštím prezidentem Spojených států znervózňuje i české investory. Velcí hráči z řad domácích podílových fondů i správců majetku se během uplynulých týdnů zbavili části svých investic v zámoří, někteří z nich tak hodlají učinit ještě narychlo během posledních několika předvolebních dnů.

Důvodem jsou obavy, že vítězství zdánlivého outsidera vyvolá zdrcující reakci finančních trhů. „Dění okolo amerických prezidentských voleb vnímáme jako velmi silný rizikový faktor, Trumpovo vítězství by vedlo ke krátkodobému propadu akciových trhů. V našich fondech jsme snížili váhu amerických

VYVOLÁVÁ OTAZNÍKY. Donald Trump straší nejen voliče, ale také světové investory.

akcií, a to zejména ze sektorů citlivých na očekávaný hospodářský růst,“ říká Pavel Hoffman, člen představenstva Investiční kapitálové společnosti Komerční banky, která měla v Česku koncem

loňského roku ve správě přes 150 miliard korun majetku. Část uvolněných peněz míří podle Hoffmana do bezpečnějších vod evropských dluhopisů, ale třeba i do zlata. „Blížící se volby jsme v našich portfoliích již zohlednili na počátku října tohoto roku, kdy jsme redukovali naši pozici v zámoří,“ říká za fondy UniCreditu mluvčí skupiny Petr Plocek, obdobnou taktiku zvolila i Raiffeisen investiční společnost a někteří z obchodníků s cen-

nými papíry. „Ještě do voleb zvažujeme při správě aktiv omezení pozic v amerických akcích, a to zejména z oborů farmaceutiky a bankovníctví,“ uvádí analytik Cyrrusu Jiří Šimara.

Část brokerů zároveň chystá dočasné omezení míry rizika, s jakým klienti obchodují. „Od čtvrtka jsme dočasně zavedli navýšení maržových požadavků na některých investičních nástrojích,“ rozeslala svým obchodujícím klientům e-mail Saxo Bank.

Obdobný krok nevylučuje ani Patria.

Domácí fondy a brokeri následují ve svých obavách zbytek trhu. Spolu s blížícím se termínem voleb se totiž citlivost finančních trhů na očekávaný výsledek zvyšuje. Jen od 25. října, kdy americká FBI ohlásila záměr prošetřit další část korespondence Hillary Clintonové, čímž snížila její předvolební šance ve prospěch Donalda Trumpa, propadl zámořský akciový index SP 500 o 2,5 procenta. „Vítězství Donalda Trumpa by znamenalo zvýšenou volatilitu na trzích, zájem především o bezpečná aktiva, odliv kapitálu z rozvíjejících se trhů, pokles akciových trhů a růst cen nej kvalitnějších dluhopisů či vzestup cen zlata. V případě vítězství Clintonové by reakce byly opačné,“ vypočítává analytik Komerční banky Miroslav Frayer.

ZAHRAŇIČÍ str. 10

Stranu připravil

Jaroslav Bukovský

Pavel Drahotský: V den voleb se držte zpátky

■ Obchodníci, kteří se nebojí riskovat, vidí ve volbách příštího amerického prezidenta zlatý důl. Pro ostatní bude lepší, když se chvíli nebudou dívat, říká šéf české Saxo Bank Pavel Drahotský.

■ Nakolik je pro finanční trhy hrozbou vítězství Donalda Trumpa?

Vítězství Hillary Clintonové by znamenalo pokračování toho, co trhy znají již roky. Donald Trump je krok do neznáma a minimálně několik týdnů až měsíců by trvalo,

než by se obchodníci vrátili. Během toho období by bylo zámoří tak trochu divokou kartou.

■ Ovlivní volby české investory?

Hlavními riziky jsou nezvládnutí krátkodobých pohybů na finančních trzích při obchodování s využitím úvěru. Stejně tak hrozí, že investoři přecení krátkodobé emoce.

■ Jak se připravit na výsledek amerických voleb, je lépe se ze zámoří ještě narychlo stáhnout?

Pokud drží investor dlouhodobé portfolio, tak nemá zásadní význam jej měnit,

Foto E15, Anna Vacková

dokud se nezmění dlouhodobé faktory, což zatím není vůbec jasné. Stojí však za zvážení, zda nevyužít krátkodobě příležitosti pro operativní pozici postavenou na opcích. Ať již jako čistě spekulativní nebo jen ve smyslu prostého zajištění.

■ Jak vidíte návrat na americký trh po volbách, realita může být o poznání méně kontroverzní než předvolební kampaň?

Současná předvolební nejistota trhům nesvědčí. Proto se domnívám, že ať již zvítězí kterýkoliv kandidát, tak obchodníci přenastaví svá portfolia na nová dlouhodobá očekávání velmi rychle.

Ať už vyhraje kdokoli, pohyby na trzích se zklidní. Vyplatí se proto vsadit na pokles tržní volatility.

■ Nakolik jsou americké volby příležitostí ke krátkodobým ziskům?

Pro tradery to budou žně. Jen během volební noci, kdy se budou postupně zpřesňovat výsledky, mohou obchodníci i dvacetkrát obrátit pozice. Šance vydělat budou na akcích, měnovém páru eura s dolarem i dluhopisech. Pro tradery to bude čas zásobit se energetickými drinky. Pro dlouhodobé investory s větší averzí k riziku bude lepší si v době vyhlášení výsledků držet od trhu odstup.

Cimex přestaví Mariánské Lázně za miliardy korun

■ Na západě Čech se chystá výstavba nového lázeňského komplexu. Stane se jednou z největších realitních investic mimo Prahu vůbec.

Daniel Novák

V Mariánských Lázních se připravuje jedna z největších novodobých investic do nemovitostí. Realitní skupina Cimex miliardáře Petra Lukeše tam chystá výstavbu druhého městského centra. Zahrne hotely, obchody, kanceláře i byty. Bude to jedna z největších developerských akcí mimo Prahu. Investice v řádu miliard korun bude srovnatelná například s plánovanou přestavbou bývalé Zbrojovky v Brně.

Cimex v minulých dnech kvůli projektu uzavřel s radnicí memorandum o společných záměrech. Pro podpis hlasovala drtivá většina zastupitelů, proti nebyl nido. Developer ve spolupráci

ZNÁMÉ PROSTŘEDÍ. Realitní skupina Cimex vlastní v Mariánských Lázních už tři hotely, ke kterým patří také Orea Spa Hotel Bohemia.

s městským úřadem zveřejňuje i lázeňský anglický park.

„Po delší době cítím, že Mariánské Lázně mají obrovskou příležitost odstartovat

novou etapu rozvoje,“ uvedl místostarosta města a architekt Vojtěch Franta (Piráti).

Cimex teď začíná připravovat detailní plán celého projektu. K dispozici tedy

nemá ani vizualizace. „Jsme úplně na začátku. Ve stadiu příprav je i financování,“ sdělil Pavel Šťastný, jeden z vrcholových manažerů skupiny.

Lázeňské město patří k uchazečům o zařazení do seznamu chráněných lokalit UNESCO. Pokud se do uskutečnění projektu na seznam dostane, otevře to investorům cestu i k různým dotacím.

Realitní konzultanti považují Mariánské Lázně za dobrou adresu, jež netrpí přemrštěnými cenami nemovitostí jako Karlovy Vary. „Mariánské Lázně jsou pozapomenutá lokalita, která však do budoucna určitě poroste a skýtá zajímavé možnosti pro zhodnocení kapitálu,“ uvedl Jan Hospodář, partner v poradenské společnosti 108 Investment Advisory.

Lukešův holding vlastní v Mariánských Lázních v současnosti tři hotely. Až dokončí připravovaný záměr, vznikne hotelový komplex o více než pěti stech pokojích.

„Klíčovou aktivitou z naší strany je zvolit projektový mix tak, aby citlivě zapadl do nově vznikající urbanistické koncepce města,“ řekl Pavel Fischer, ředitel developerské divize Cimexu.

Portfolio skupiny má hodnotu kolem deseti miliard korun. Patří do něj mimo jiné hotelový řetězec Orea nebo kancelářské budovy v Praze na Pankráci. Společnost nedávno koupila rovněž čtyřhvězdičkový hotel Angelo na Smíchově.

Jurečka navrhuje vyrábět Budvar i mimo Budějovice

■ Kapacita jediného pivovarského národního podniku se má do roku 2018 zvýšit o polovinu.

Ministerstvo zemědělství hodlá zvýšit kapacity českobudějovického pivovaru Budvar a rozšířit jeho výrobní portfolio. Uvažuje proto, že by se výroba mohla rozšířit i za hranice rodných Českých Budějovic.

„Budvar chceme rozvíjet. Kapacita se za poslední tři roky zvýšila o zhruba třicet procent, pivovar vyrábí

na maximu svých kapacit. V posledních měsících dokonce nestíháme uspokojit poptávku,“ uvedl Jurečka. Dozorčí radě proto zadal úkol vypracovat analýzu, která zahrnuje i možnost nových výrobních kapacit v Česku nebo v zahraničí.

Pivovar začal v Českých Budějovicích s modernizací a rozšířením výroby. „Kapacita do roku 2018 naroste

přibližně o padesát procent. Díky tomu uspokojíme trhy v Asii a v Africe, kde je zájem hlavně o značku

Budweiser. Nyní vyvážíme do více než osmdesáti zemí světa,“ dodal Jurečka. Ministr předložil své plány jen dva dny poté, co přijal rezignaci dlouholetého ředitele Budvaru Jiřího

Bočka. Ten ke konci roku opustí firmu ze zdravotních důvodů. /duk, čtk/ **Více E15.cz**

Za tři roky se produkce Budvaru zvýšila o

30 %

a pivovar vyrábí na maximu svých kapacit.

Odboráři požadují růst mezd v Albertu

Sedmiprocentní nárůst platů požadují odbory od příštího roku pro zaměstnance obchodního řetězce Albert. Mzdy v těchto supermarketech společnosti Ahold patří k nejnižším v oboru – provozní zaměstnanci v Albertu berou 12 500 korun včetně příplatků měsíčně. Uvedla to předsedkyně z Odborového svazu pracovníků obchodu Renáta Burianová.

Firma Ahold své platové návrhy nechtěla kvůli probíhajícímu kolektivnímu vyjednávání komentovat, zpočtybnila ale průměrnou mzdu provozních pracovníků, kterou uvedly odbory. Podle firmy by měla činit

15 500 korun včetně variabilní složky, kterou Ahold zavedl počátkem roku. Zaměstnanci na provozních pozicích mohou dosáhnout až na desetiprocentní zvýšení mzdy formou cenin – poukázek vyplacených každých čtrnáct dní, uvedla společnost. Za ně pak mohou nakupovat zboží v obchodech Aholdu.

Jednání mezi odbory a představiteli zaměstnavatele o nové kolektivní smlouvě na roky 2017 až 2019 jsou zatím ve fázi výměny písemných návrhů, uvedl právní zástupce OSPO Ivo Grossmann. /čtk/ **Více E15.cz**

Vývoz z Česka přesáhne rekordní čtyři biliony

■ Dosud nejvyššího objemu exportu čeští výrobci dosáhnou v letošním roce také díky intervencím vůči kurzu koruny ze strany centrální banky.

Vývoz zboží by mohl letos vzrůst o zhruba tři procenta a přesáhnout čtyři biliony korun po loňských 3,89 bilionu. Byl by to nový exportní rekord. Balance zahraničního obchodu by měla být opět kladná a dosáhnout plusu přes 170 miliard korun po 149 miliardách loni. Na Exportním fóru v Mladých Bukách na Trutnovsku to uvedl místopředseda Asociace exportérů Otto Daněk. Ostatně už v dubnu odhadoval, že

by letos český export mohl dosáhnout rekordu přes čtyři biliony korun.

Dosud nejvyššího vývozu čeští výrobci podle Daňka dosáhnou přesto, že se potýkají s výrazným nedostatkem pracovníků. Podle odhadu Asociace exportérů

firmám schází kolem 160 tisíc pracovníků, přičemž přes devadesát procent pozic připadá na místa ve výrobních podnicích.

„Nedostatek pracovníků sil považujeme za závažný problém, který brzdí náš průmysl,“ zdůraznil předseda Asociace exportérů Jiří Grund. Jako příklad regionu, kde

firmy nemohou vůbec nalézt zaměstnance, Daněk uvedl Rychnovsko, kde pracovní sílu „vysává“ rostoucí závod automobilky Škoda Auto v Kvasinách. Větší firmy

Firmy postrádají kolem

160

tisíc pracovníků. Z nich devadesát procent připadá na místa ve výrobě.

kanibalizují menší a přebírají jim zaměstnance,“ uvedl Daněk.

Za významný přínos pro růst vývozu považují exportéři intervence centrální banky proti posilování koruny. ČNB udržuje od listopadu 2013 kurz nad 27 korunami za euro. Jinak by se držel na tehdejších 25,7 koruny za euro, a exportéři by tak podle Daňka přišli do letošního srpna o 608 miliard korun. /čtk/

Krátce

NWR směřuje do dobrovolné likvidace

Akcionáři těžební společnosti New World Resources na valné hromadě schválili dobrovolnou likvidaci firmy. NWR je majitelem české OKD, jež je od května v úpadku. **Více E15.cz**

PPF banka rozšířila představenstvo

Dozorčí rada PPF banky zvolila dva nové členy představenstva, a to ředitelku divize řízení rizik Gabrielu Mošovskou a šéfa divize obchodu Igora Kottmana. Představenstvo se tak rozšířilo ze tří na pět členů.

Na sportovní výbavu dá Čech sedm tisíc ročně

Jednou týdně sportuje podle agentury STEM každý druhý občan. Za sportovní aktivity utratí domácnost průměrně 13 940 korun,

z čehož nejvíce případně na nákup vybavení, ročně 6760 korun. **Více E15.cz**

Pivovarem roku se opět stal Hubertus Kácov

Sdružení přátel piva vyhlásilo pivovarem roku podruhé Pivovar Hubertus z Kácova, který tak obhájil loňský primát. Minipivovarem roku je Klášterní pivovar Strahov.

Opravy vrtulníků získali Slováci, ne LOM Praha

Zakázku na generální opravy ruských vrtulníků Mi-17 V5, které Američané koupili pro afghánskou armádu, získaly v tendru servisní agentury NATO Letecké opravovny Trenčín. Uvedl to slovenský deník HN. O kontrakt v hodnotě téměř tří miliard korun usilovala v mezinárodním tendru rovněž česká společnost LOM Praha. /čtk/ **Více E15.cz**

260722/47

INZERCE

DELMART

MILLENNIUM SUPERMARKET & BISTRO

OTEVÍRÁME TŘETÍ DELMART V PRAZE!

- supermarket s kvalitními potravinami
- nejlepší pečivo v Praze
- saláty a sendviče namíchané na přání
- burgery, polévky a quiche
- snídaně – vejce, palačinky, lívance

ZVEME VÁS NA VOŇAVOU SNÍDANI NEBO RYCHLÉ JÍDLO Z KVALITNÍCH INGREDIENCÍ.

- Pasáž Millennium, V Celnici 10, Praha 1
PO-PÁ 7.00-22.00 SO-NE 8.00-22.00
- Zlatý Anděl, Nádražní 344/25, Praha 5
- Čestlice, U Makra 123, Čestlice

www.delmart.cz

www.facebook.com/Delmart.cz

Société Générale nejvíce vynáší leasing

■ Dceřiná firma Société Générale vytvořila devět procent celkového zisku banky.

Arsen Lazarevič

Pro hledání nejvýdělečnějšího byznysu třetí největší francouzské banky Société Générale není nutné navštívit tradingové ústředí, ani ředitelství pro retailový segment, ale leasingovou firmu ALD Automotive.

Majitel a správce asi 1,3 milionu automobilů ALD Automotive dosahuje nejlepší výsledky z celé bankovní skupiny. V prvním pololetí tato odnož dosáhla rentability vlastního kapitálu (ROE) ve výši 34 procent. ROE je pro finanční manažery, ale i akcionáře klíčovým ukazatelem, který prozrazuje, kolik čistého zisku připadá na jednotku investovaného kapitálu. „Tyto výsledky se blíží předkrizové návratnosti z derivátových obchodů,“ řekl Jean-Pierre Lambert, bankovní analytik společnosti Keefe, Bruyette &

Woods. Banka tak prostřednictvím leasingových operací vytvořila dvakrát lepší finanční výsledky než při obchodování na trzích. ALD vytvořila zhruba 9 procent zisku celé banky v prvním pololetí, na finanční rozvaze se ale podílela jen jedním procentem. Société Générale tak naznačila, že v současné době může leasingový byznys představovat vítané přílepkování v prostředí nízkých úrokových sazeb a nulových výnosů na státních dluhopisech.

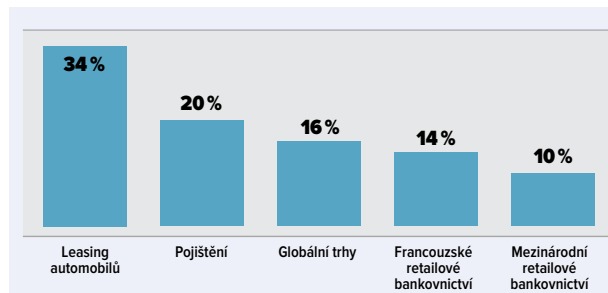
Nejvíce výnosů generuje ALD v Evropě, kde je druhou největší leasingovou společností pro korporátní klienty, před ní už je jen Volkswagen. Zaměstnává přes pět tisíc zaměstnanců ve 42 zemích světa a má ambiciózní plány: „Existuje stále velký prostor pro růst s tím, jak budou velké společnosti outsourcovat své vozové parky,“ řekl Didier Hauguel, který je členem vedení pro mezinárodní bankovníctví a finanční služby v Société Générale. Podle něj ukazatel ROE zůstane v dalších letech nad 20 procenty.

Foto: ALD Automotive

VELKÝ PRONÁJEMCE. Společnost ALD vlastní a spravuje přibližně 1,3 milionu automobilů a je druhou největší leasingovou společností pro korporátní klienty v Evropě.

Rentabilita vlastního kapitálu u jednotlivých oborů podnikání Société Générale

Pramen: Dokumenty společnosti, Bloomberg

Prodej podílů pomohl KB k vyššímu zisku

Komerční banka ze skupiny Société Générale vykazovala ve třetím čtvrtletí letošního roku čistý zisk 10,6 miliardy korun, meziročně o 7,7 procenta vyšší. Výsledek ovlivnily jednorázové položky, hlavně příspěvek z prodeje podílu banky v asociaci VISA Europe a většiny v dceřiné společnosti Cataps, a rozdíly v účtování nákladů na příspěvky do regulatorních fondů.

„Celkově banka představila solidní výsledky, které překonaly očekávání trhu,“ dodal analytik Patria Finance Václav Kmínek. Bez zmíněných bonusových položek se čistý zisk banky na srovnatelném základě snížil o 8,9 procenta na 9,1 miliardy korun. Bance se podařilo za tři čtvrtletí zvýšit objem úvěrů o 11,1 procenta na 593,4 miliardy korun, z toho 4,7 miliardy tvořil příspěvek portfolií společností PSA Finance CR a Slovakia, které banka získala v červenci. Představenstvo banky zároveň oznámilo, že navrhne dozorčí radě výplatu dividendy na úrovni 55 procent z konsolidovaného čistého zisku za rok 2016. /čtk, msc/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 3. 11. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,724
Čína	1	3,612
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,596
Japonsko	100	23,651
Kanada	1	18,245
Maďarsko	100	8,776
Norsko	1	2,984
Polsko	1	6,255
Rusko	100	38,310
Švédsko	1	2,728
Švýcarsko	1	25,054
Turecko	1	7,848
USA	1	24,426
Velká Británie	1	30,479

Akcie na pražské burze

3. 11. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	58,30	-0,34 %
ČEZ	460,00	2,91 %
Erste Bank	757,20	0,48 %
Fortuna	89,15	-0,11 %
Kofola	382,10	-1,52 %
KB	891,50	-0,93 %
Moneta	85,35	2,83 %
O2 CR	228,00	0,66 %
Pegas	762,00	-2,87 %
Philip Mor. ČR	12 539,00	1,67 %
TATRY	717,00	-0,42 %
Unipetrol	182,10	-1,03 %
VIG	475,50	-0,40 %
Celkový objem (v tisících korun)	683 330	

Výsledky

Fortuna Entertainment Group

Provozní zisk (EBITDA) dle předběžných neauditovaných výsledků sázkové společnosti za prvních devět měsíců roku klesl meziročně o 9,9 procenta na 15,9 milionu eur (zhruba 430 milionů korun). Mohlo za to hlavně zvýšení sázkové daně v Česku. Objem přijatých sázek firmě vzrostl o 22,9 procenta na 756 milionů eur (20,2 miliardy korun).

Adidas

Německý výrobce sportovního oblečení a obuvi ve třetím čtvrtletí zvýšil čistý zisk o 15 procent na 387 milionů eur (10,5 miliardy korun). Tržby za čtvrtletí vzrostly o 14 procent a dosáhly 5,4 miliardy eur (145,9 miliardy korun). Podnik také oznámil, že kvůli restrukturalizaci značky Reebok ve druhém pololetí zaučtuje jednorázové náklady 30 milionů eur a investice do zajištění budoucích prodejů.

Credit Suisse

Švýcarská bankovní skupina ve třetím čtvrtletí vytvořila čistý zisk 41 milionů švýcarských franků (1,03 miliardy korun), což je výrazný pokles proti zisku 779 milionů franků ve stejném období loni. Navzdory propadu zisku jde o pozitivní překvapení, analytici předpovídali ztrátu. Banka současně oznámila, že o 357 milionů franků posílí rezervy na právní výdaje, hlavně kvůli případným sporům týkajících se hypoték. /čtk/

Greenpeace: Galaxy Note 7 jsou ekologickou katastrofou

■ Organizace Greenpeace tvrdí, že Samsung dostatečně nevysvětlil, jak se chce vadných přístrojů zbavovat.

Radek Pavlovič

Německý Oeko-Institut propočítal, že 4,3 milionu problematických telefonů Samsung Galaxy Note 7 obsahuje v souhrnu zhruba 20 tun kobaltu, tunu wolframu, tunu stříbra, několik desítek kilogramů zlata nebo palladia, stejně tak ale i toxické látky jako arzen, berylium nebo kadmium. Likvidace telefonů tak bude podle organizace Greenpeace pro jihokorejský Samsung nejen ekonomický, ale také ekologický problém.

„Zkusí Samsung miliony zařízení kompletně zrecyklovat a cenné kovy znovu použít, nebo je jednoduše vyhodí na skládku?“ ptá se Jude Lee z asijské pobočky Greenpeace. Ekologická organizace vyžadovala technologického obra, aby odtajnil své plány, jak

přesně hodlá vadná zařízení likvidovat. Samotný Samsung se k výzvě nevyjádřil. „Samsung má velký problém, ale také velkou příležitost naučit se lépe recyklovat,“ potvrzuje Gary Cook, IT analytik společnosti Greenpeace USA. Kauza Samsungu může být podle něj poučením pro celý technologický sektor.

Web qz.com upozornil, že díky vysokému obsahu cenných kovů je recyklace chytrých přístrojů lukrativní byznys: ročně se v této oblasti protočí asi miliarda dolarů. Shromažďování přístrojů, demontáž a vytrídění kovů je ale velmi náročné. Podle Greenpeace se tak jen pětina materiálů zrecykluje, zbytek skončí na skládkách.

Jim Puckett z Basel Action Network, organizace pro nakládání s elektronickým odpadem, odmítl obavy Greenpeace, že by Samsung telefony jen tak vyhodil. Na druhé straně připouští, že recyklace smartphonů není dostatečná. „Vždy, když si kupujete nový telefon, nemáte v něm ani jednu zrecyklovanou součástku, všechny materiály jsou nové. Takový stav

NEKOLOGICKÉ. Z nově vyráběných mobilů v sobě nemá recyklované díly a materiály ani jeden.

není udržitelný,“ upozornil Puckett. Podle něj na světě existují zhruba dvě miliardy smartphonů, z nichž drtivá většina skončí na skládkách. Připomněl, že v roce 2010 se Američané zbavili asi 2,4 tun elektroniky, ale jen

čtvrtinu z ní nechali recyklovat. Galaxy Note 7 vstoupil na trh v srpnu a měl konkurovat nejnovějšímu telefonu iPhone od americké společnosti Apple. Kritici přijali zařízení od Samsungu dobře, ale po pár dnech od zahájení

prodeje se začaly objevovat na sociálních sítích obrázky ohořelých přístrojů, což byl první náznak, že s modelem něco není v pořádku. Samsung mezitím stihl vyrobit na 4,3 milionu kusů, asi polovinu jich prodal.

260575/85

INZERCE

Krátce

Air France-KLM založí vlastní nízkonákladovku

Francouzsko-nizozemská letecká společnost Air France-KLM vytvoří novou firmu, která by měla fungovat s nižšími náklady. Společnost tak chce lépe konkurovat linkám ze zemí kolem Perského zálivu, zlepšit hospodaření a znovu být lídrem trhu.

Více E15.cz

EBRD zhoršila výhled

Evropská banka pro obnovu a rozvoj zhoršila odhad letošního růstu rozvíjejících se ekonomik ve střední Evropě a Pobaltí. Banka očekává, že hospodářský růst v regionu dosáhne 2,7 procenta, předtím jej odhadovala na 3,1 procenta. Výhled se netýká Česka, které banka řadí mezi vyspělé země.

Akcie Facebooku propadly

Největší sociální síť světa změnila svoji reklamní strategii a předpokládá kvůli tomu pokles příštích kvartálních tržeb. Akcie firmy se v reakci na to propadly až o 8,5 procenta. Reklama je zásadním zdrojem celkových výnosů firmy. /čtk/

VOJTA DYK: „DOZRÁLA VE MNĚ NASRANOST!“

PRÁVĚ V PRODEJI

Soud zklamal separatisty i kabinet, brexit musí schválit parlament

■ Formalita nebo závažná komplikace? Celým světem sledované jednání londýnského soudu britskou vládu zaskočilo.

Britská vláda potřebuje ke spuštění procesu vedoucího k odchodu z Evropské unie souhlas parlamentu, rozhodl včera soud v Londýně. Kabinet vzápětí oznámil, že ho verdikt zklamal a že se proti rozhodnutí odvolá. Mluvčí premiérky Theresy Mayové uvedla, že všechny nezbytné přípravy k aktivaci článku 50 lisabonské smlouvy o fungování EU budou i přes soudní rozhodnutí pokračovat. Vláda podle ní o tématu promluví v parlamentu v pondělí.

Průznivce vystoupení Velké Británie výrok soudu rozltil. Bojí se, že by se poslanci mohli pokusit výsledek referenda zvrátit. Šéfka parlamentní labouristické frakce v horní komoře Angela Smithová ovšem minulý týden prohlásila, že brexit blokovat nebude.

BBC včerejší rozhodnutí označila za jednu z nejvýznamnějších ústavních kauz

za několik posledních generací. Podle ministra obchodu Liama Foxe je kabinet „odhodlán respektovat výsledky červnového referenda“, v němž se Britové vyslovili pro odchod z evropského bloku. Odborníci, které oslovila CNN, nicméně soudí, že parlament odchod z unie

pravděpodobně nezablokuje, ale zpozdí a také ovlivní podobu výsledné dohody s Bruselem. Objevují se též spekulace, zda Mayová nevyplíse předčasné volby.

Verdikt je podle agentury AP ranou pro vládu Mayové, která chce zahájit rozhovory o odchodu z EU do konce

března 2017. Právník vlády sdělil agentuře Reuters, že nejvyšší soud si již pro jednání o této věci vyčlenil termín od 5. do 8. prosince.

Předseda opozičních labouristů Jeremy Corbyn prohlásil, že soudní výnos podle něj zdůrazňuje okamžitou potřebu přenést debatu

o podmínkách vyjednávání na půdu parlamentu.

Skotská premiérka Nicola Sturgeonová, která usiluje o setrvání v EU, prohlásila, že výrok soudu je „významný a ukazuje na to, jaký ve vládě vládní chaos a zmatky“. Podle prozatímního šéfa protiunijní strany UKIP Nigela Farage směřuje země k „polovičnímu brexitu“, a pokud Británie nevystoupí do roku 2019, hodlá se vrátit do britské politiky. Podle BBC Farage považuje rozhodnutí soudu za zradu téměř 52 procent voličů, kteří hlasovali pro odchod země z EU. „Obávám se další zrady. Myslím, že se nyní objeví pokusy zablokovat nebo zpoždit spuštění článku 50. Pokud tomu tak bude, nikdo si nedokáže ani představit, jaký hněv veřejnosti tím vyprovokují,“ varoval Farage.

Evropská komise uvedla, že rozhodnutí britského soudu nebude komentovat. Její předseda Jean-Claude Juncker má dnes s Mayovou na její žádost hovořit po telefonu.

Po oznámení verdiktu poprvé po třech týdnech krátce posílila libra. Pak podle očekávání opět oslabila poté, co vláda oznámila, že se odvolá.

/čtk, pav, paj/ **Sledujte E15.cz**

PO BITVĚ. Investiční manažerka Gina Millerová a kadeřník Deir dos Santos, kteří záležitost dali k soudu, argumentovali tím, že takzvaným brexitem přijdou Britové o některá práva, například o právo volného pohybu v rámci členských zemí. To se podle nich nemůže stát bez souhlasu parlamentu. Na snímku Gina Millerová vítá rozhodnutí soudu.

Clintonové se vrací podpora, jakou měla před poslední aférou s e-maily

■ Hillary Clintonová si navzdory novým znepokojivým informacím FBI o její elektronické poště udržuje náskok před svým soupeřem.

O dva procentní body vede demokratická kandidátka Hillary Clintonová ve včera zveřejněných výsledcích průzkumu listu The Washington Post a televize ABC

News. Průzkum, ve kterém dlouhodobě vedla, po novém oznámení FBI krátce s náskokem jednoho procentního bodu ovládl Trump. Další anketa ukázala vyrovnané šance a nyní už je ve vedení opět Clintonová. Hlas by jí dalo 47 procent respondentů, Trump by získal 45 procent. Rozdíl je ale nadále velmi těsný a zůstává v rámci statistické odchylky.

Obdobná sondáž deníku The New York Times a stanice CBS ukázala, že mezi do-

tazovanými, kteří jsou rozhodnuti zúčastnit se voleb, má Clintonová 45procentní podporu. Republikánský protikandidát za ní zaostává o tři procentní body.

Podle dotazování agentury Reuters a společnosti Ipsos by se pro Clintonovou vyslovilo 45 procent osob, které jsou rozhodnuty jít k volbám. Trumpa by podpořilo 39 procent. Den před prohlášením šéfa FBI Jamese Comeyho o nových rozporuplných e-mailech přítom

Clintonová vedla také o šest procentních bodů.

Údaj serveru RealClearPolitics, který vytváří průměr ze všech větších průzkumů preferencí, včera krátce po poledni SEČ ukazoval, že Clintonová má na Trumpa náskok 2,2 procentního bodu. Minulý pátek to bylo 4,6 procentního bodu.

Výsledky nových průzkumů podpořily americký dolar. Ten včera oživil z několika týdenních minim vůči koši předních měn. /čtk/

Krátce

Oettinger se nechtěl nikoho dotknout

Eurokomisař Günther Oettinger se omluvil za výroky, které pronesl na adresu Číňanů, německých politiků, žen či belgických Valonů. Nechtěl se přitom nikoho dotknout.

Erdogan vidí v Německu ráj teroristů

Německo podle tureckého prezidenta Recepa Tayyipa Erdogana léta ochraňuje kurdské bojovníky a poskytuje útočiště teroristické organizaci Fethullah Gülena. /čtk/

Tvář dne

„Parlament dal jasnou většinou rozhodnutí do rukou lidu. Lid je suverén. Proto se odvoláme,

řekl britský ministr pro otázky brexitu David Davis

str. 10

Foto profimedia.cz

Komentář

Bohumil Pečinka

Horáček jako Antizeman

Michal Horáček oznámil, že se bude ucházet o prezidentskou funkci. Velmi nečesky a sympaticky prohlásil, že jeho rozhodnutí je nezvratné a že kandiduje s cílem vyhrát. Dodal, že chce být nadstranický a kolem něj údajně nebudou žádné hospodářské nebo politické zájmy. Na jedné straně on, na druhé voliči. Proto si chce celou kampaň platit sám.

Z hlediska tradiční anti-politické rétoriky těch, co v Česku vstupují do politiky, se tomu nedá nic vytknout. Přesto se Horáček dopustil několika chyb.

Když v médiích a na besedách testoval své šance, zdálo se, že má jasno v jednom: žádný vyzývatel Miloše Zemana neuspěje, pokud se jen bude snažit obnovit „knížecí“ voličskou koalici z minulých voleb. Tím, jak si Horáček udržoval distanc od exkluzivních provolání typu Kroměřížské výzvy, naznačoval, že ví to podstatné. Že nad Zemanem zvítězí jen ten, kdo se vymaní z malého pražského světa, osloví i voliče z venkova a malých měst a částečně rozbije Zemanovu prezidentskou většinu.

Horáčkova včerejší tiskovka však svědčila spíš o tom, že se nechal vtáhnout do hry pražským levicově liberálním světem, který je pořád zacyklený v hledání Antizemana. Jeho vystoupení je také možné interpretovat tak, že si směrem k tomuto světu o pozici Antizemana přímo řekl. To je však na vítězství málo.

V této protofázi volební kampaně je politika hodně hrou symbolů. To, že Horáček nazývá prezidenta republiky „inženýrem Zemanem“, je zcela jasný signál určitým pražským kruhům s poselstvím – jsem váš. Podobně působila slova o tom, že nechce mít svého mluvčího („jen ne druhého Ovčáčka“) nebo také zveřej-

nění lékařských zpráv („už žádný nemocný prezident“). Zato když měl vysvětlit volební program, odkázal novinaře na své webové stránky. Přitom právě to mohlo být nejzajímavější.

V jednom svém odkazu se totiž odvolával na inspiraci slovenským prezidentem Kiskou. S ním má skutečně dost společného. Jeden zbohatl na hazardu, druhý na vysokoúročeném půjčování peněz. Z obou se následně stali rentiéri, přičemž Kiska navíc rozjel velkou filantropickou činnost. Oba se vymezují proti politickému establishmentu.

Den poté, co se dostal do Prezidentského paláce, se však Kiska obklopil armádou levicově liberálních poradců,

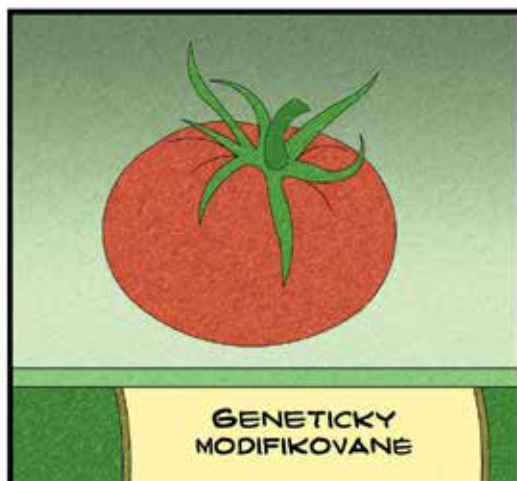
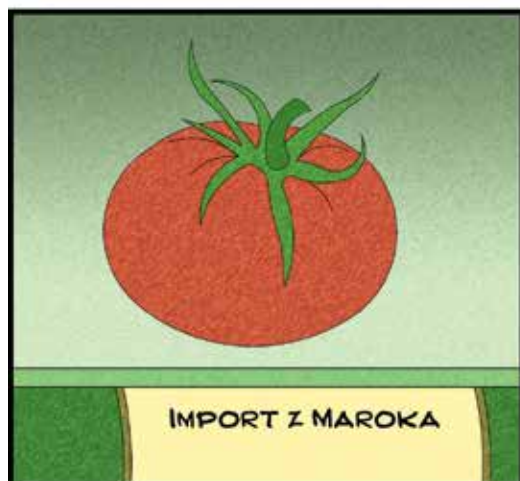
kteří posbírali snad ve všech slovenských kavárnách, a začal vstřícně mluvit o imigraci. Horáček by měl říci, koho si chce vzít na Hrad a jak vidí budoucnost česko-moravského prostoru z hlediska migračních pohybů. Když označil za svého politického poradce Jana Urbana, dá se předpokládat, že se vydá Kiskovou cestou. Je to ale skutečně tak? Nevíme.

Stručně řečeno, měl by jasně říci, kde stojí, co chce. Jeho antipolitické řeči by totiž mohly být vnímány jen jako mlžení, které mu má usnadnit vstup na Hrad, kde pak bude jednat pod vlivem úplně jiných zájmů.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

NA HOUPAČCE

LuSt

Byl to nejpilnějšší úředník říše, žádný intelektuál

■ Koncem listopadu uplyne **sto let od smrti** rakouského císaře a nejdéle vládnoucího českého krále **Františka Josefa I.** „V hospodářství **zavedl naprostý liberalismus**. Otevřel trhy, nechal vypracovat liberální ekonomické zákonodárství,“ říká historik **Milan Hlavačka** o panovníkovi, který české země převedl ke **kapitalismu**. Hodnocení dlouhé vlády habsburského mocnáře je nicméně dodnes plné rozporů.

Jan Šindelář

EH Na první pohled máme před sebou portrét neúspěšného člověka. Prohrál všechny bitvy, v soukromém životě mu štěstí nepřálo a na sklonku života říši zavedl do války, která znamenala její konec. Je to tak jednoduché? Je na tom hodně pravdy, zároveň je to ale třeba trochu

korigovat. Nastoupil na trůn koncem roku 1848, kdy říše byla v totálním rozvratu. V první řadě musel hasit požáry, které propukly v severní Itálii a v Uhrách. Bylo mu čerstvě osmnáct a musel zatočit s revolucí a chaosem. Což se mu s pomocí Rusů nakonec podařilo. A říše následně prošla velkou modernizací.

EH Hrála ve vnímání osoby Františka Josefa I. u nás roli slíbená a neuskutečněná korunovace na českého krále? Zcela jistě. Česká korunovace je symbol, rituál, který on přislíbil dokonce čtyřikrát a písemně. Nikdy se ale k němu neodhodlal, především pro odpor Němců a po roce 1867 také Maďarů.

Češi chtěli státní právo jako Uhry, ale Němci byli vždy zásadně proti. Proč vytahujete to staré haraburdí českého státu, ptali se. Češi mu to nikdy nezapomněli. Nicméně byl dědičným českým králem, neboť podle Obnoveného zřízení zemského k tomu nebyla korunovace zapotřebí.

EH Uměl česky?

Snažil se. Uměl pár frází a nacvičených odpovědí, třeba jeho proslulé „to je hezké, to je hezké“ nebo „to je dobře“. Učil se všechny řeči monarchie, což muselo být náročné.

EH Pojďme k vám zmíněné modernizaci říše, kterou provedl od feudalismu ke kapitalismu. Měl na tom nějakou osobní zásluhu?

Samozřejmě, on sice potlačil revoluce a politická práva, ale v hospodářství zavedl naprostý liberalismus. Otevřel trhy, nechal vypracovat liberální ekonomické zákonodárství, například nový obchodní a živnostenský zákon a další. Postavil se železnice, továrny, dohání se svět, zvyšuje se životní úroveň, osvětlují se ulice. Pánové, do politiky mi nestrkejte nos, ale podnikajte, vydělávejte a bohatněte. To je jeho idea po revoluci. Dotvořil jednotný hospodářský prostor, byla zrušena například celní hranice s Uherským královstvím.

EH Přezilo něco do dnešních dnů, za co bychom mu jako Češi mohli být vděční? Národ prošel obrovským ekonomickým a kulturním

!! On samozřejmě nevěděl, že to bude světová válka. A že jeho říši zničí. Ale navždy mu to bude připsáno.

rozvojem, kterému on nijak nebránil. Dokonce dal pět tisíc zlatých na Národní divadlo. To byla velkolepá emancipace. Bylo vybudováno základní a střední školství v češtině, v roce 1882 dostali Češi i univerzitu, předtím českou techniku.

EH Jak tedy vnímat ten rozpor mezi emancipací české společnosti a neúspěchy české politiky?

V tomto rozporu stále žije i historická obec. Ano, česká společnost ve druhé polovině 19. století skutečně prožívá asi největší rozkvět, co kdy zažila. Jde o civilizační skok, všichni se vzdělávají a vydělávají, zlepšuje se životní úroveň, technika, průmysl.

Mimochodem, možná budoucí historici jednou takto označí i naši současnost. Ale pokud jde o tehdejší českou politiku, tak je to jedna prohra za druhou. Nikdy nedojde ke korunovaci, české království neobnovuje svou svrchovanost. Z hlediska naplnění státoprávních maxim je to průšvih, Rieger neprosadil skoro nic z toho to programu.

Bylo tedy Rakousko žalářem národů?

Tuto prvorepublikánskou ideologii historikové již dávno nesdílejí. Po roce 1860 to byla liberálně spravovaná monarchie, kde si ovšem staré elity zachovaly velkou politickou a ekonomickou moc. Zatímco do dolní komory parlamentu se volilo, do horní si císař jmenoval své lidi. Tak si tam pozval třeba Antonína Dvořáka, Františka Křižíka, Franze Ringhofferu, Emila Škodu, ty, kteří se zasloužili o říši. Byli to většinou loajální bohatí občané.

Dospělo by Rakousko-Uhersko do formy konstituční demokratické monarchie, jak ji známe dnes?

Tehdejší monarchie fungovala tak, že pomalu přispívala moc do periferií a politická práva nižším sociálním vrstvám. Politologové tomu říkají konsociace. Tedy že svrchu sledujete, jak společnost dospívá, a podle toho jí dáváte více moci. To znamená, že do politického systému postupně pouštíte nižší a nižší vrstvy. Je to opak toho, co se stalo ve Španělsku, kde se vyhlásilo všeobecné volební právo, a dvě třetiny lidí byly negramotné. Dovedete si představit, že volili jako telata. To tady nebylo. Ten systém byl obdivuhodný v tom, že i ta druhá strana musela prokázat, že na to má. Že může dělat politiku, že je vzdělaná a ví, koho volí. Vždyť je to problém i dnes.

Jak to vypadalo konkrétně?

Nejdříve v roce 1860 dostali možnost volit muži, kteří platili alespoň deset zlatých přímých daní. To byly velké peníze, takové daně neplatil ani profesor na vysoké škole. Na toho ale pamatoval takzvaný inteligenční census. Takto vzdělání lidé měli výjimku. Následně

v osmdesátých letech se census snížil na pět zlatých. A tím do toho volebního balíku přibyli řemeslníci. Zároveň fungoval kuriální systém, všechny hlasy tedy neměly stejnou sílu. Největší sílu měli velkostatkáři, kterých bylo v Čechách asi 1500 volitelů, a volili 70 poslanců do českého sněmu. Potom byly živnostenské

Tehdejší monarchie fungovala tak, že pomalu přispívala moc do periferií a politická práva nižším sociálním vrstvám.

a obchodní komory, to činilo v Čechách asi 700 mužů, kteří volili 15 poslanců. Pak je městská kurie, kde milion lidí volí 70 poslanců. A pak je venkov, kde čtyři miliony lidí volí 80 poslanců. Byla to pojistka proti revolucím, populismu a radikalismu.

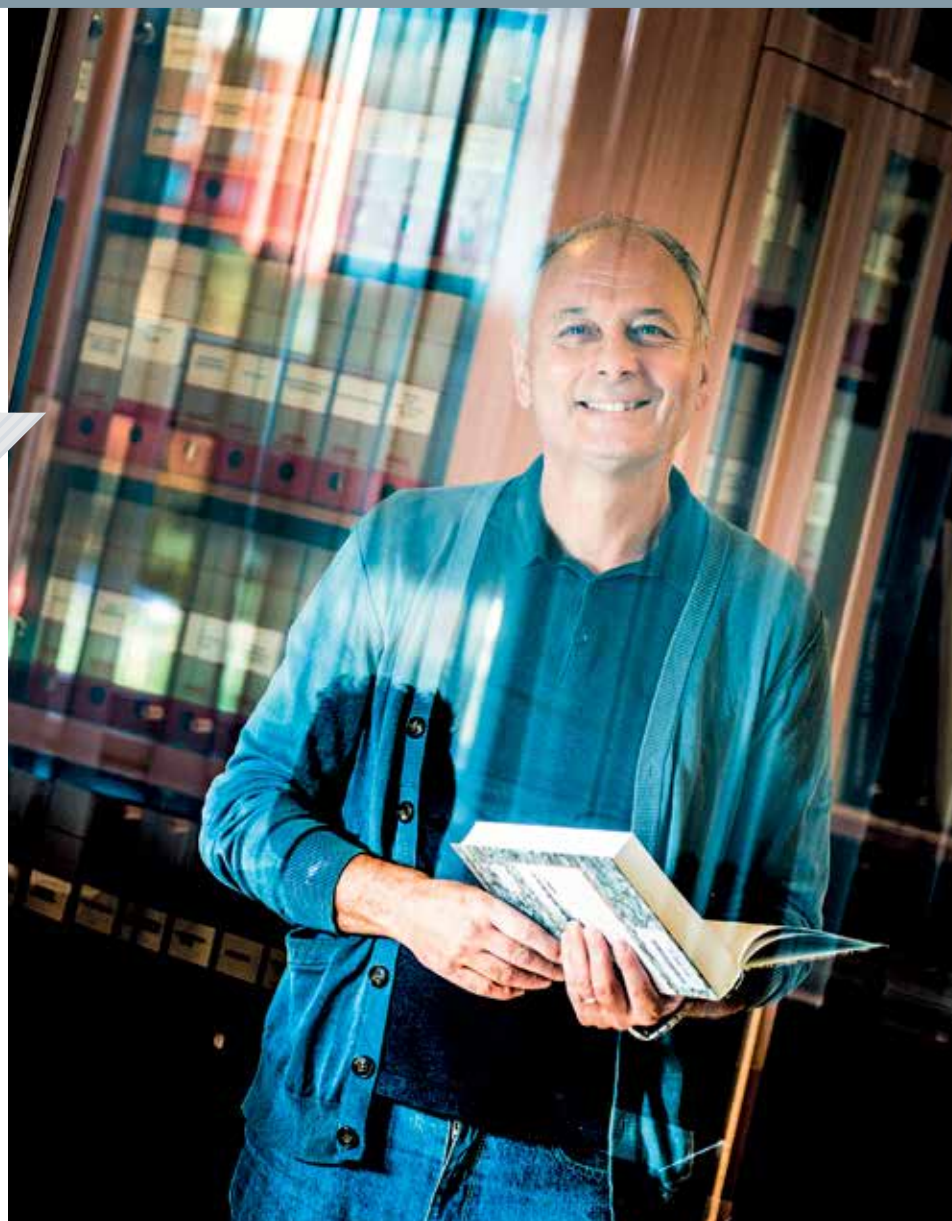
Pojďme k osobnosti císaře. Platí, že byl přízemní, bez fantazie a smyslu pro humor?

Nebyl to žádný intelektuál. Byl vycepovaný vojenským drilem, byl to úředník, který se nechával v půl čtvrté vzbudit, něco lehkého posnídal a od pěti úřadoval. Po obědě až do večera hltal lejstra. Byl to nejpilnější úředník říše, vyžíval se v tom a dovedl to. Na druhé straně je to k vykonávání moci panovníka trochu málo. Nebyl příliš oduševnělý a inteligentní a rozhodně s ním nebyla žádná legrace.

Je pravda, že se vyhýbal moderním technologiím, odmítal třeba jezdit automobilem?

Ano, byl to naprosto konzervativní člověk, a také velmi skromný. Doba a lidé kolem něj se měnili a on byl pořád stejný. Není to nutně špatně, společnosti prospívá, když má nějaký věčný sloup. Na druhé straně dal průchod liberálním idejím. Nezval je, ale nebránil jim.

Dnešní Rakousko si stále dobu Františka Josefa I. připomíná, jsou po něm pojmenovány ulice, v každé

druhé hospodě visí jeho podobizna. Čím si vysvětlujete to téměř zapomnění v českých zemích?

Ani rakouská společnost už by žádné Habsburky nechtěla. Ale projevuje se tam úcta k vlastním dějinám, na které se neplive a nevyhánějí se z veřejného prostoru. My jsme to všechno zrušili, což se táhne už od konce monarchie. Ona byla příliš konzervativní na to, co se dělo ve společnosti. Ve smýšlení lidí se udály obrovské změny ve smyslu odtrhávání od autorit, ať to byl Bůh nebo císař.

To ale přišlo asi až s útrapami velké války, nebo ne?

To je pravda. Před válkou by nikdo nenavrhl zrušit monarchii. Ten mentální zlom se odehrál během války. Na frontách byly obrovské ztráty, zkolabovalo zásobo-

vání a trh, keřasilo se a ještě k tomu přišly rekvizice. Byly vyhlášeny bezmasé dny, a když vás načapali, jak pečete husu, tak vám ji z trouby sebrali. A když vám potom seberou i poslední brambory, tak si začnete říkat, či to je stát.

Byla chyba Františka Josefa, že se nechal vtáhnout do války?

Šlo o bytí a nebytí jedné evropské velmoci. Po atentátu v Sarajevu, který můžeme hodnotit jako první teroristickou akci v dějinách, byl postavený před závažné rozhodnutí. Totiž zda Rakousko-Uhersko zůstane nadále velmocí a bude trestat, nebo zůstane nečinné a velmocenské pozice se samo vzdá. On samozřejmě nevěděl, že to bude světová válka. A že jeho říši zničí. Ale navždy mu to bude připsáno.

Celý rozhovor na E15.cz

Milan Hlavačka (61)

Vedoucí oddělení dějin 19. století Historického ústavu

Akademie věd ČR a vysokoškolský učitel. Jeho doménou jsou politické, sociální a hospodářské dějiny českých zemí a habsburské monarchie v letech 1740–1918. V roce 1979 dostudoval historii a germanistiku na FF UK, v roce 2006 se na stejné univerzitě stal profesorem. Absolvoval řadu studijních pobytů a stáží, především v německy mluvících zemích. Má za sebou bohatou publikační činnost, je členem několika vědeckých rad, je zahraničním členem Rakouské akademie věd. Věnuje se popularizaci svého oboru, například v pořadu Historie.cs. Je držitelem Hlávkovy medaile.

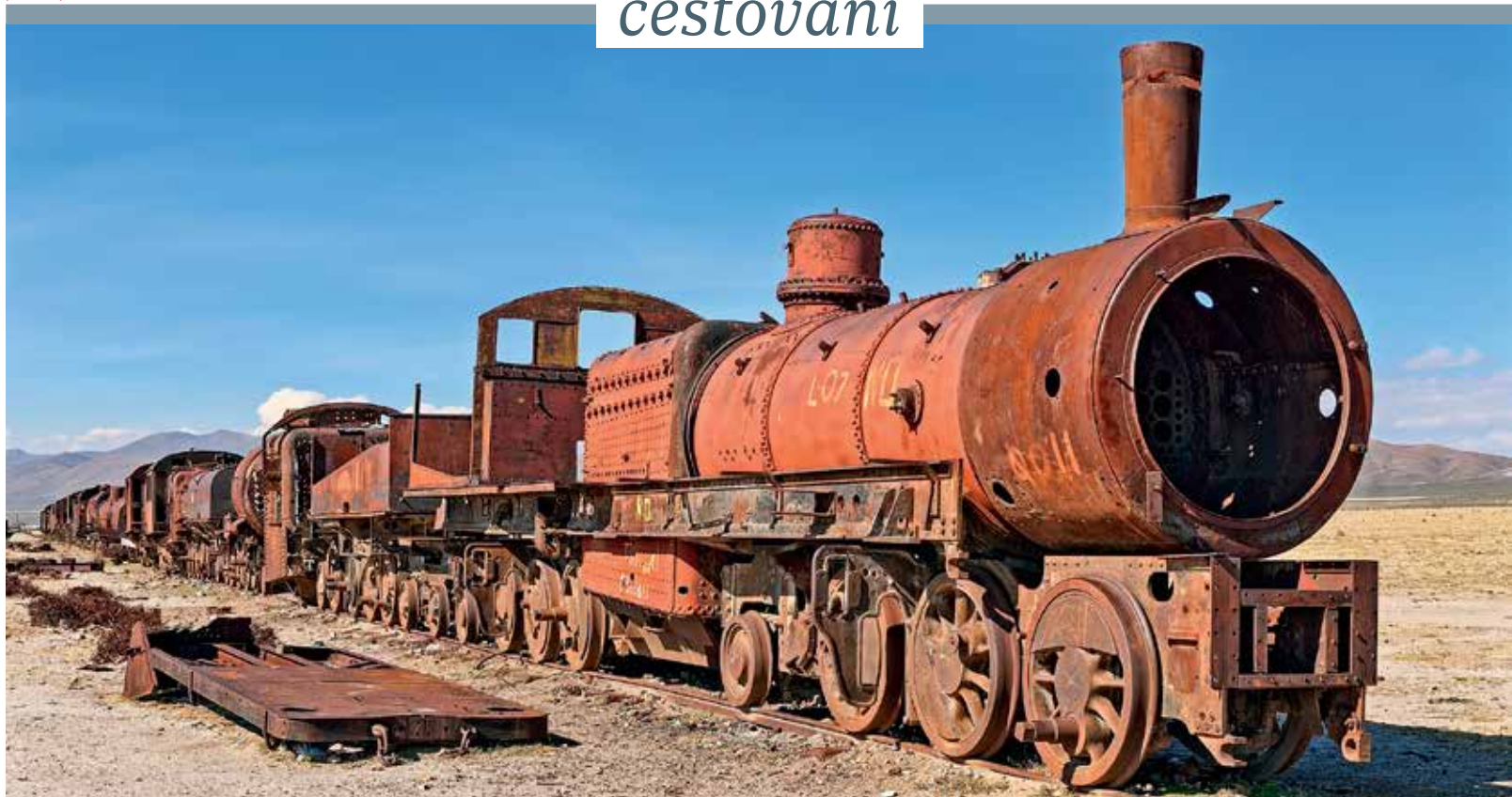

Foto profimedia.cz Zx

Na Altiplanu vyrostl hřbitov vlaků

■ Desítky starých parních lokomotiv, zrezlé vagony, dokonce torza celých nákladních vlaků. Bizarní kovový hřbitov je skryt na jihoamerické náhorní plošině Altiplano. Dřív lákal zloděje, dnes ho objevují fotografové.

Tomáš Stingl

Tohle místo je pusté a depresivní, a přece má své kouzlo. V drsné polopoušti víc než 3,5 tisíce metrů nad mořem v jihoamerické Bolívii už desítky let pomalu reznou a rozpadají se lokomotivy a vlakové vagony. Kdysi vozily nerosty z místních dolů směrem ke vzdálenému pobřeží Tichého oceánu. Hřbitov pár kilometrů za malým městečkem Uyuni ale dokladuje, že těžba i vlaková doprava tu nakonec vzaly za své.

ŽELEZNICI PROJEKTOVALI BRITOVÉ

Megalomanské sny o vybudování velké železniční sítě se ve druhé polovině 19. století vylihlly v hlavě tehdejšího bolivijského

prezidenta, jímž byl Aniceto Arce Ruiz. Stavba trasy, která měla spojit jižní Bolívii a pobřeží Pacifiku u přístavu Antofagasta, začala v roce 1888 a trvala čtyři roky. Jak už to v té době při stavbě železnic bývalo, měli v tom prsty Britové. Poslali na stavbu své

inženýry a také se spolupodíleli na financování projektu. Vyrostla jen část plánovaných tras.

Dráha nicméně nějaký čas prosperovala. Ve čtyřicátých letech minulého století ale přišel kolaps. Mělo to vícero příčin. Doly v tomto regionu byly už z velké části vytěženy a dopravu směrem na pobřeží opakovaně zhatily pohraniční spory a ozbrojené konflikty se sousedním Chile. Zlatá éra vlakové dopravy skončila

a vyřazené vagony tu zůstaly v zapomnění chátrat.

PRO MILOVNÍKY URBEXU

Ovšem protože na plošině Altiplano relativně málo prší, kvalitní kov odolává i po více než 70 letech. A víc než vítr nebo slunce dali nakonec krásným lokomotivám zabrat zloději a vandalové. Lidé v Uyuni si ovšem uvědomili potenciál hřbitova vlaků jakožto cestovatelské atrakce, takže nyní staré lokomotivy před vandalismem chrání.

Lokalita láká hlavně fotografy a milovníky v poslední době stále populárnějšího urbexu, tedy prozkoumávání starých průmyslových areálů nebo opuštěných budov. Vlaky si lze u Uyuni libovolně – a na vlastní nebezpečí – prolézat. Chcete si udělat fotku na dřevě střeše vagonu, vleže na kolejích mezi koly, nebo uvnitř zrezavělého kotle? Proč ne, fantazii se meze nekladou. Lepší je ale „nekazit“ ponurou krásu místa a fotit jen samotná torza vlaků bez lidí.

Železniční provoz mezi jižním Altiplanem a tichomořským pobřežím funguje v omezené míře dodnes, takže lze do Uyuni přijet stylově vlakem. Trasa vede fascinující andskou horskou krajinou. A některé vagony působí tak, že už také samy co nevidět skončí na místním bizarním hřbitově.

Kde zemřeli legendární bandité

Tato oblast Bolívie byla v roce 1908 také posledním útočištěm legendárních amerických vlakových lupičů Butche Cassidyho a Sundance Kida. Ti sem doputovali ze Spojených států na útěku před zákonem, ale pauzičku od svého řemesla si nedali. Ukradli 15 tisíc tehdejších bolivijských pesos určených na výplaty pro horníky (v dnešních cenách asi pouhé dva tisíce dolarů) a na paty se jim proto rázem pověsili bolivijské policisté i vojáci. Oba bandíti prý byli nakonec zabiti při přestřelce ve vesničce San Vicente. K tomuto odlehlému místu se dá dnes přiblížit vlakem, který z Uyuni vyjíždí několikrát týdně. Je potřeba vystoupit v městečku Tupiza a tam si najmout koně nebo terénní vůz, který vás dopraví až k samotné horské osadě San Vicente.

PROLÉZÁNÍ POVOLENO. Lokomotivy i vagony lze libovolně prozkoumávat.

První republika na dotek

■ Kolektiv autorů připravil popularizační knihu o raném Československu. Největším lákadlem je 55 reprintů původních dokumentů.

Stanislav Šulc

Předvánoční trh s výraznými knižními tituly se začíná příjemně zaplňovat. Výrazným tipem na dárek je velkolepá kniha První republika 1918–1938, která vyšla v nakladatelství Extra Publishing. Jedná se o první projekt magazínu Živá historie. Kolektiv autorů v čele s editorkou Andreou Poláčkovou se snaží přiblížit mnoha mýty zanesené obdobím jinak, než bylo doposud zvykem. A výsledkem je fantastická publikace,

kteřá je zároveň svého druhu výstavou.

Na první pohled jde o knihu popularizační. Je na krásném křídovém papíře a obrázků a infografik je víc než textu. Nicméně přesto jde o knihu mnohem cennější než většina zasvěcených monografií o daném období. Předně výběr témat je komplexní. Vedle „velkých“ historických okamžiků se kniha moderně věnuje

také každodennímu životu, popkultuře, fenoménu filmových hvězd nebo třeba vzniku velkoměst či trendům v dopravě. Tomu odpovídá také výběr autorů, kteří jsou odborníky na historii, ekonomiku, politiku, ale třeba také na dějiny umění.

Sympatická je také skladba autorů podle věku, nejstarší přispěvatel je ročník 1936, nejmladší 1987.

Výsledek je plastický přístupem, obsahem i žánrově, díky čemuž se o daném období

čtenář i jen náhodný listující dozvěděl opravdu hodně. Nejceněnější však je zásadní přidaná hodnota, kterou kniha nabízí. Je jí 55 takzvaných artefaktů, které jsou vloženy do celé knihy. Jedná se o věrné reprinty nejrozličnějších dokumentů – dobové mapy, Benešova telegramu Masarykovi, speciálního výtisku Pestrého týdně po úmrtí prvního prezidenta, dobového řidičského průkazu či letáku Československých aerolinek. A to vše včetně určité patiny, kterou by dokumenty dnes měly, kdyby je někdo doma našel na půdě.

Kniha První republika tak toto skvělé i problematické období předkládá doslova v jeho hmatatelné podobě, což by měli ocenit i učitelé. Pomocí této názorné knihy/výstavy mohou daleko lépe vysvětlovat období mezi dvěma tragickými událostmi.

Andrea Poláčková (ed.):
První republika

Nakladatelství: Extra Publishing, 2016
Hodnocení: 100 %

Minirecenze

FILMY

Toni Erdmann

(Režie: Maren Adeová)
Německo letos odvážně na Oscary nevysílá film spojený s druhou světovou válkou, ale skoro tříhodinovou tragikomedii, jež se stala senzací festivalu v Cannes. Přestože snímek Toni Erdmann od poroty nedostal k nelibosti kritiků ani jednu cenu. Třetí film talentované filmařky Maren Adeové sleduje komplikovaný vztah až příliš pohodářského otce v důchodu a jeho až příliš kariéristické dcery. Po nepříliš vyvedené víkendové rodičovské návštěvě se otec vrátí v paruce, s falešnými zuby a jako Toni Erdmann se začne pokoušet napravovat dceru pomocí absurdních vstupů do její existence. Z hořké rodinné tragikomedie se pak stane mírně roztahaná, ale upřímná studie dvou lidí v krizi. Jejich charakter, plasticky představené dvěma skvělými herci (Peter Simonischek a Sandra Hüllerová), jsou komplexní jako celý film, který citlivě, netriviálně, pozvolna a přesvědčivě přemýšlí o vztahu rodičů a dětí.

FILMY

24 týdnů

(Režie: Anne Zohra Berrachedová)

Od 24. týdne těhotenství se potrat provádí obtížně. V Německu ho lze nicméně i v tomto stadiu uskutečnit.

A tak příběh televizní komičky, která čeká postižené dítě, není politický film, ale intimní, osobní drama o těžké volbě, ač i ono nakonec deklaruje, že žena má právo rozhodnout o svém těhotenství sama. Druhý celovečerní snímek Anne Zohry Berrachedové příliš nenapíná a nepřekvapuje, ústřední pár idealizuje a trvá na několika rušivých pohledech přímo k divákovi. Jeho srdceryvný příběh je ovšem vyprávěn bez zbytečného melodramatu a jen s minimem tklivé hudby, s důrazem na psychologii postav a herecké výkony Bjarna Mädel, a především německé hvězdy Julie Jentschové.

Iva Přivělová

Tipy

HBO • sobota
15.25

SOUDECE

Robert Downey Jr. si zahrál syna Roberta Duvalla. Oba se živí právem, ale jen jeden má pravdu.

E15

Foto dne

Foto profimedia.cz

PODÍVANÁ. Dechberoucí fotografii pořídil italský fotograf Pietro Olivetta. Stádo slonů zaujatě hledí na Mléčnou dráhu zachytil při výletu v Namibii.

Tip pro volný čas

ALTERNATIVA

Kaštan objevil další nezařaditelné hudebníky

Týdenní přehlídka hudebníků těžko zařaditelných do zjednodušujících škatulek zvaná Festival Alternativa začíná v sobotu v břevnovském Kaštanu. I letos sází na dosud neobjevené projekty, jež mnohdy vznikají speciálně pro tuto příležitost. Na snímku je nizozemský bubeník a multiinstrumentalista Han Bennink.

HODINÁŘSTVÍ

V Moravské galerii tikají švýcarské hodinky

Návštěvníci veletrhu luxusních hodinek, který dnes a zítra hostí Moravská galerie v Brně, mají možnost zhlédnout část expozice švýcarského muzea Longines. Mezi 18 unikátů jistě zaujmou například stříbrné kapesní dvouplášťové hodinky s ručním nátahem výroby manufaktury Longines, Kalibr 18B, z roku 1870.

DIVADLO

Ostrava předvede Praze, jak hraje Shakespeara

Tomu, kdo chce vědět, jak cítí Shakespeara v Ostravě, stačí v neděli večer zajet na pražské Vinohrady. V tamním divadle odstartuje divadelní přehlídka Ostrava v Praze!!!, a to představením Veselé paničky windsorské. Akce pak v následujících dnech pokračuje dalšími čtyřmi adaptacemi nesmrtelného Angličana.

ROLLER DERBY

Premiéra v Ruzyni slibuje strhující podívanou

Hard Breaking Dolls – nedávno zformovaný roller derby gang – zve milovníky akce na bruslích stejně jako obdivovatele žen, které se nebojí pádů a modřin, na svůj první oficiální zápas proti německému týmu Rolling Rat Pack z Rezna. Utkání se koná v sobotu ve 14 hodin ve sportovní hale v pražské Ruzyni.

ŠERM A FANTASY

RepliCon zve opět do Modré školy v Háji

Čtvrtý ročník veletrhu RepliCon je připraven po oba víkendové dny nabídnout v Modré škole v pražských Háji přednášky věnované historii a fantasy, semináře o šermu, boji a tanci a v neposlední řadě burzu a prodej tematických předmětů. Nosným pro letošní ročník veletrhu je téma Ženy válečnice. /sul, hý/